

SENAT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Zapis stenograficzny
(1447)

139. posiedzenie
Komisji Obrony Narodowej
i Bezpieczeństwa Publicznego
w dniu 22 września 2004 r.

V kadencja

Porządek obrad:

1. Rozpatrzenie ustawy o ratyfikacji Porozumienia dotyczącego trzeciej zmiany Porozumienia w sprawie utworzenia i funkcjonowania Międzynarodowego Ośrodka Rozwoju Polityki Migracyjnej (ICMPD), sporządzonego na Rodos dnia 25 czerwca 2003 r. (druk nr 796).

(Początek posiedzenia o godzinie 9 minut 32)

(Posiedzeniu przewodniczy zastępca przewodniczącego Józef Dziemdziała)

Zastępca Przewodniczącego Józef Dziemdziała:

Otwieram sto trzydzieste dziewiąte posiedzenie Komisji Obrony Narodowej i Bezpieczeństwa Publicznego.

Serdecznie witam po krótkich wakacjach panią senator, panów senatorów. Witam także zaproszonych gości.

Dzisiaj będziemy rozpatrywali projekt ustawy o ratyfikacji Porozumienia dotyczącego trzeciej zmiany Porozumienia w sprawie utworzenia i funkcjonowania Międzynarodowego Ośrodka Rozwoju Polityki Migracyjnej, sporządzonego na Rodos dnia 25 czerwca 2003 r. (druk senacki nr 796).

Witam serdecznie zaproszonych gości, witam panią dyrektor Biura Prawnego w Urzędzie do spraw Repatriacji i Cudzoziemców, panią Bożenę Sadowską, witam panią naczelnik wydziału w Urzędzie do spraw Repatriacji i Cudzoziemców, panią Celinę Kuzak, witam pana dyrektora Departamentu Prawno-Traktatowego Ministerstwa Spraw Zagranicznych, pana Piotra Ogonowskiego i witam przedstawicielkę naszego Biura Legislacyjnego, panią Katarzynę Iwicką.

Bardzo proszę o wprowadzenie panią dyrektor Bożenę Sadowską.

**Dyrektor Biura Prawnego
w Urzędzie do spraw Repatriacji i Cudzoziemców
Bożena Sadowska:**

Międzynarodowy Ośrodek Rozwoju Polityki Migracyjnej jest organizacją międzynarodową z siedzibą w Wiedniu powołaną w 1993 r. Początkowo była to organizacja, której zakres działania miał być ograniczony w czasie i do takiej to właśnie organizacji przystąpiliśmy w ubiegłym roku, już w końcowym etapie jej funkcjonowania. Uczyniliśmy to wówczas po to, żeby być członkiem tej organizacji w chwili, kiedy będzie się decydowała sprawa przedłużenia jej działania na czas nieokreślony, bo takie były już wówczas zamierzenia.

Celem tej organizacji jest zwalczanie nielegalnych migracji poprzez wypracowywanie zharmonizowanych założeń i ujednoliconych polityk migracyjnych państw europejskich, właśnie nie na poziomie jednego państwa, tylko całego kontynentu. ICMPD jest organizacją, która oferuje państwom członkowskim pomoc analityczną i doradztwo przy rozwiązywaniu problemów migracyjnych. Jest też forum sprzyjającym zbliżeniu stanowisk poszczególnych państw europejskich w dziedzinie migracji.

Organizuje także kampanie informacyjne w państwach, które są źródłem migracji, i opracowuje bardzo wartościową dokumentację w zakresie problematyki migracyjnej.

Jak oczywiście wszyscy wiemy, pełni rolę Sekretariatu Grupy Budapeszteńskiej, odgrywając tym samym bardzo ważną rolę w rozwijaniu kontaktów między państwami Unii Europejskiej i pozostałymi państwami kontynentu, w tym również z państwami byłego bloku wschodniego.

O ile w chwili powstania ICMPD jej zadania koncentrowały się przede wszystkim na problematyce ściśle europejskiej, o tyle obecnie jej działania skupiają się raczej na państwach, które sąsiadują z państwami członkowskimi Unii Europejskiej. Mam na myśli te państwa, które są źródłem migracji, które są niestabilne politycznie i gospodarczo oraz te, z których głównie napływają uchodźcy.

Informacje, które dostarcza nam ICMPD, są dla nas tak cenne, ponieważ są bardzo bogatym źródłem wiedzy właśnie o krajach pochodzenia osób, które są potencjalnymi migrantami. Informacje pozyskiwane w ten sposób są dla nas nie tylko cenne, ale są także tanie, jeżeli wziąć pod uwagę koszty ich pozyskania. Gdybyśmy chcieli sami dokonywać tych analiz, opracowań czy poszukiwać tych kontaktów, które zapewnia nam ICMPD, kosztowałoby to nas znacznie więcej. Jesteśmy w tym dobrym położeniu, że jako członek tej organizacji opłacamy jedną z najniższych składek. Koszty te nie przekraczają poziomu 23 tysięcy euro rocznie. Nie mamy też żadnych informacji, iż w najbliższej przyszłości te wydatki miałyby się zmienić.

Tak więc ratyfikacja tego porozumienia nie spowoduje dodatkowych kosztów poza tymi, które ponosimy już od wielu lat na funkcjonowanie tej organizacji. Ratyfikacja jest uzasadniona także z tego powodu, że ułatwia nam rozumienie świata migrantów i umożliwia porozumienie z takimi państwami, z którymi może bezpośrednio kontakty byłyby znacznie trudniejsze niż za pośrednictwem tej organizacji. Dziękuję.

Zastępca Przewodniczącego Józef Dziemdziała:

Dziękuję bardzo.

Kancelaria Senatu również przygotowała nam opinię w tej sprawie, ale bardzo proszę o kilka słów panią Katarzynę Iwicką.

**Główny Specjalista do spraw Legislacji
w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu
Katarzyna Iwicka:**

Katarzyna Iwicka, Biuro Legislacyjne.

Biuro Legislacyjne, taka jest też konkluzja naszej opinii, nie zgłasza zastrzeżeń legislacyjnych do ustawy z dnia 10 września 2004 r. o ratyfikacji porozumienia, które tak szczegółowo omówiła pani dyrektor. Dziękuję bardzo.

Zastępca Przewodniczącego Józef Dziemdziała:

Dziękuję bardzo.

Przystępujemy do dyskusji.

Czy panowie senatorowie mają jakieś pytania?

Bardzo proszę, senator Adamski.

Senator Jerzy Adamski:

Pani Dyrektor, w tej chwili okazało się, że nasz kraj jest nawiedzany przez Czeczenów. Czy przystąpienie do tych struktur pozwoli nam na zabezpieczenie kraju przed terrorystami?

Zastępca Przewodniczącego Józef Dziemdziała:

Dziękuję bardzo.

Bardzo proszę, jest kolejne pytanie. Może pani odpowie potem na wszystkie.

Senator Grzegorz Niski:

Chcę powiedzieć, że ratyfikacja tego porozumienia jest potrzebna, pożądana i z tego trzeba korzystać. Powtórzę, że jego ratyfikacja jest dla nas ze wszech miar korzystna. Ale ja chcę pogłębić wątpliwości zawarte w pytaniu pana senatora Adamskiego. Rzeczywiście jest tak, zwłaszcza po tych barbarzyńskich, bandyckich wydarzeniach w Biesłanie, że obserwujemy potężny napór legalnych i nielegalnych uchodźców z Czeczenii. Czy organizacja ICMPD ma jakąś wypracowaną koncepcję, jak postępować w takiej sytuacji – bo to nie dotyczy tylko naszego kraju. Wiemy, że z jednej strony ci ludzie uciekają do nas przed swoim wewnętrznym terroryzmem, ale z drugiej strony przecież chodzi także o to, żeby te migracje nie destabilizowały sytuacji i bezpieczeństwa w naszym kraju. Chcę właśnie w taki sposób pogłębić pytanie pana Adamskiego.

Zastępca Przewodniczącego Józef Dziemdziała:

Dziękuję bardzo.

Bardzo proszę, pan senator Podkański.

Senator Lesław Podkański:

Ja mam jedno bardzo szczegółowe pytanie, które zrodziło się po lekturze dokumentów i które zadam tylko z ciekawości. Skoro tego typu dokumenty są ratyfikowane i mają obowiązywać na czas nieokreślony, to dlaczego w umowie pomiędzy Szwajcarią a Austrią w art. 11 znalazłem okres obowiązywania porozumienia: jedenaście lat. Z czego to się wzięło?

Zastępca Przewodniczącego Józef Dziemdziała:

Dziękuję bardzo.

Jeżeli można, bardzo proszę o odpowiedź.

**Dyrektor Biura Prawnego
w Urzędzie do spraw Repatriacji i Cudzoziemców
Bożena Sadowska:**

Nie wiem, o jakich jedenastu latach, o jakim dokumencie...

(*Senator Lesław Podkański*: W materiałach, które otrzymaliśmy, jeśli chodzi o porozumienie pomiędzy Szwajcarią a Austrią, dotyczące powołania tego ośrodka, w art. 11 jest okres obowiązywania porozumienia pomiędzy tymi krajami. W tym artykule jest zapis, że porozumienie jest zawarte na okres jedenastu lat.)

Tak, rozumiem. To właśnie było to pierwsze porozumienie, do którego – o czym już mówiłam – przystępowaliśmy w końcowej fazie jego obowiązywania. W tej chwili była trzecia zmiana, w wyniku której ten przepis uległ zmianie i to porozumienie jest obecnie zawierane już na czas nieokreślony.

Na pytania, które tutaj padły, może odpowie i udzieli bliższych informacji pani naczelnik, która bierze bezpośredni udział w pracach tejże organizacji. Chcę tylko ze swej strony zauważyć, że ta organizacja nie zastępuje państw członkowskich w wypracowaniu ich własnych polityk migracyjnych czy w wypracowaniu ich własnych aktów prawnych w tej dziedzinie. Jest ona tylko jak gdyby źródłem informacji o problemach, pokazuje pewne zjawiska, wykonuje pewne badania właśnie na zlecenie krajów członkowskich. Tak więc nie możemy się spodziewać, że ta organizacja będzie forum, które nagle rozwiąże problem czeczeński. Natomiast na pewno jest to źródło, z którego możemy bardzo wiele się dowiedzieć o tych zjawiskach.

Jeśli mogę, chciałabym poprosić panią Celinę, która przybliży pozostałe kwestie.

**Naczelnik Wydziału Współpracy Międzynarodowej
w Urzędzie do spraw Repatriacji i Cudzoziemców
Celina Kuzak:**

Chcę państwu tylko powiedzieć, że od 1998 r. jesteśmy krajem stowarzyszonym i cały czas walczyliśmy o to, żeby organizacja ICMPD i Grupa Budapeszteńska zaczęły bardziej interesować się Wschodem. Większość organizacji tego typu zajmuje się bowiem migracjami przez Morze Śródziemne – mówię o organizacjach europejskich i międzynarodowych, ale też i ogólnoświatowych – a problem krajów byłego Związku Radzieckiego pozostawał nietknięty z uwagi na bardzo trudne negocjacje. I w tej chwili byłemu dyrektorowi ICMPD, który zmarł mniej więcej miesiąc temu, udało się dojść do porozumienia z Moskwą i pierwsze spotkanie odbędzie się 11 i 12 października w Sankt Petersburgu. Będzie ono będzie dotyczyło rozszerzenia prac ICMPD i Grupy Budapeszteńskiej na kierunek wschodni, czyli kraje byłego Związku Radzieckiego. To między innymi my zabiegaliśmy o to, żeby zająć się tym terenem, jakby przewidując, że to przede wszystkim nas mogą czekać kłopoty z Czeczenami, a także naszych sąsiadów z południa. To pierwsza sprawa.

Po drugie, chcę państwu powiedzieć, że w tej chwili ICMPD zorganizowała trzy zespoły robocze, które zajmują się zbieraniem informacji o krajach pochodzenia. Jeden zespół zajmuje się krajami nam najbliższymi, czyli Białorusią, Ukrainą, Rosją, Mołdową oraz tematami migracyjnymi i polityką migracyjną tych państw. Drugi zespół, który nas najbardziej interesuje, zajmuje się właśnie krajami Azji Centralnej, czyli między innymi Afganistanem i Pakistanem. Trzeci zespół, który ma dotyczyć krajów zakaukaskich, Armenii, Azerbejdżanu, ma dopiero zostać utworzony i zacząć działać. Pierwsze spotkanie odbyło się w Moskwie, następne będzie teraz w Sankt Petersburgu. Tak więc jeśli chodzi o Czeczenów, to grupa, która zajmuje się sprawami Rosji, będzie również zajmowała się zbieraniem informacji dotyczących problemów migracyjnych Czeczenii. Tyle chciałam powiedzieć.

Zastępca Przewodniczącego Józef Dziemdziała:

Dziękuję bardzo.

Czy pan dyrektor z MSZ chciałby coś dodać?

**Zastępca Dyrektora Departamentu Prawno-Traktatowego
w Ministerstwie Spraw Zagranicznych
Piotr Ogonowski:**

Nie, dziękuję. Myślę, że sprawa została już wyczerpująco omówiona przez pa-
nie z Urzędu do spraw Repatriacji i Cudzoziemców. Ministerstwo w pełni podziela
pogląd o potrzebie dalszego uczestnictwa Polski w pracach tej organizacji. Dziękuję.

Zastępca Przewodniczącego Józef Dziemdziała:

Dziękuję bardzo.

Czy są jeszcze pytania?

(Głos z sali: Nie.)

Przed przystąpieniem do głosowania chciałem stwierdzić, że mamy kworum.

Chcę zapytać, kto z pań i panów senatorów jest za przyjęciem ratyfikacji? (7)

Dziękuję bardzo.

Na tym zamykam tę część posiedzenia komisji.

Wszystkim panom senatorom...

(Głos z sali: Sprawozdawca?)

Tak, kto będzie sprawozdawcą, czy jest jakiś ochotnik?

(Głos z sali: Jest.)

Jest. Pan Grzegorz Niski będzie sprawozdawcą w imieniu komisji obrony naro-
dowej.

Zamykam tę część posiedzenia komisji.

(Koniec posiedzenia o godzinie 9 minut 46)

Kancelaria Senatu

Opracowanie: Magdalena Marczevska

Publikacja: Biuro Prac Senackich, Dział Stenogramów

Druk: Biuro Administracyjne, Dział Wydawniczy

Nakład: 5 egz.

ISSN 1643-2851